

MALMÖ HÖGSKOLA

ISSN 1652-7224 • Publicerad den 6 juni 2010

[Klicka här för utskriftsvänlig pdf-fil](#)[Besök konferenshemsidan](#)

Konferensrapport: Centers and Peripheries in Sport Malmö den 8–12 april 2010

Malmös största idrottsvetenskapliga forskningskonferens någonsin ägde rum mellan den 8 och 12 april 2010. Under dessa snålblåsiga apriildagar samlades dryga hundratalet ledande internationella idrottsforskare inom fotbolls- respektive genusforskning för att inom ramen för det övergripande temat "Centers and Peripheries in Sport" diskutera dels aktuella utvecklingstendenser inom fotbollen – kommersialiserings-, kultur- och identitetsfrågor, dels kvinnosportens kärnfrågor om hur kvinnliga idrottare och kvinnlig idrott ska förhålla sig till det paternalistiska primatet inom idrotten på i stort sett alla nivåer. Det var fem dagar sprängfyllda med möten och föredrag från morgon till kväll, dock med visst utrymme för de informella kontaktytor som är en av de viktigaste funktionerna som den här typen av konferenser erbjuder. Och det ska sägas direkt, att någon kväll fördes sådana samtal över cocktails av bästa märke, en annan kväll över en utsökt middag i Malmös gamla rådhus.

Att döma av åtskilliga eftermälen som influtit från olika håll – bland annat från Australien, England, Tyskland, Belgien, Tjeckien, Danmark Norge, Sverige, Finland – så kan arrangörerna på Enheten Idrottsvetenskap vid Malmö högskola stolt sträcka på sig; genomförandet var felfritt, nära nog, och kunskapsutbytet – som ju är det i särklass viktigaste syftet med konferenser av detta slag – öppet, fritt och närmast ovärderligt. Som ett led i arrangörernas strävan att dokumentera konferensens fotavtryck i idrottsforskarvärlden kommer flertalet papers och presentationer från konferensen att publiceras i temanummer av de idrottsvetenskapliga tidskrifterna *Soccer & Society* och *Sport in Society*, samt i forumets systerpublikation *Scandinavian Sport Studies Forum*. Ett annat led är att i detalj avrapportera konferensen på idrottsforum.org – stolt sponsor av konferensen – och senare, i genomgående engelsk språkdräkt, på konferenshemsidan, som framgent kommer att bära arvet från konferensen i form av ett dynamiskt "webbmuseum". Där ska vi samla information och länkar med relevans till konferensen och dess övergripande och specifika frågeställningar.

Det hade varit lysande om tjänstgörande forumredaktör redan innan konferensen kommit på att låta alla moderatorer och presentatörer av de olika programpunkterna på konferensen – och de var ganska många – var för sig ansvara för en rapport från den egna programpunkten, som tillsammans skulle kunna utgöra hela konferensrapporten. Men den tanken formerades i redaktörens huvud först efter att konferensen var slut, och alla moderatorer och presentatörer

blev inte lika glada när idén presenterades i efterhand. Men alla gick med på det – ”att skriva mellan 100 och 400 ord” om den egna sessionen – och trots att tidsfristen var besvärande snäv har nästan alla hunnit till denna publicering, och resten kommer in, och publiceras, efterhand. Författarna, som i de allra flesta fall är hemmahörande vid arrangörsinstitutionen i Malmö, har haft fria händer, och resultatet har blivit stor variation, vilket innebär varierad och intressant läsning. Under hösten kommer en redigerad engelsk version att läggas ut på konferenshemsidan.

Thursday, April 8

KEYNOTE ADDRESS

Richard Giulianotti

Football and Globalization

Presentatör och rapportör: Torbjörn Andersson

(Kommer senare)

THEMATIC SESSION I

Winners and Losers in British, Danish and Swedish Men's Football

Inbjudna talare

Moderator och rapportör: Bo Carlsson

Denna temasession med inbjudna talare, den första, var tänkt att belysa tre olika länders väg när det gäller utvecklingen av den inhemska fotbollen, nämligen England, Danmark och Sverige. Betoningen skulle ligga på vem som förlorat och vem som vunnit på denna utveckling, en utveckling i kölvattnet efter en tilltagande globalisering, professionalisering och kommersialisering.

Guy Osborn,

Barclay Premier League: Winners and Losers in British Football

Guy Osborn, juristprofessor från Westminster University, är tillsammans med kollegan Steve Greenfield gamla bekanta till mig och rätt nära mitt eget område, rättsociologin. Han inledde med att förvåna mig något genom ett anlägga ett mycket holistiskt perspektiv på den engelska fotbollens utveckling, som han uttryckte sig: ”A Wider Approach”! Osborn presenterade inledningsvis den rätt våldsamma och kraftig protestenten mot Glasers köp av Manchester United, FA:s tvångsförvaltning av Portsmouth, ett nytt ”Labour Manifest”, som utgår från att klubbens fans måste kontrollera minst 25 % av klubbens aktier. Osborn tog även upp Football Task Force som bland annat tittat på rasism och biljettpriser. Han ställde sig frågan vem som är vinnare. Klubbarna? Självfallet några som har blivit attraktiva för olika investerare och som kan surfa på kommersialiseringsvågen, men samtidigt ställs högre krav på att de stora klubbarnas intäkter måste fördelas bland samtliga klubbar. Är fansen att betrakta som vinnare? Har de fått en bättre produkt, Nja. Biljettpriserna har accelererat och kommodifieringen av spelet tilltagit. De traditionella fansen misströstar. Gräsrotterna då, vad har de vunnit? Regeringen tycks, enligt Osborn, ha en större ambition när det gäller att bredda fotbollen och dess betydelse för hälsa och integration; ”every child matters”. Osborn presenterade en rad rapporter (som Lewis Report, “A Review of Young Player Development in Professional Football”), samt policyformuleringar som ”FA Blueprint for Football” från 1991 och ”Charter for Quality” från 1997 och dess implementering, som emellertid visat sig vara svårare än dess ideologi. Osborn visade upp en tydlig ”byråkratisering” – och en omfattande juridifiering – av den engelska fotbollen, både när det gäller Premier League och ungdomsfotbollen, i syfte att öka dess kvalitet. Samtidigt visade han upp en rad deprimerande fotografier från vardagens ungdomsfotboll; planer (jämför, nedan) och omklädningsrum som hänför sig till fotbollens bakgator, inte till fotbollens hemland. Guy

Osborn avslutade med att påtala att det finns ett behov ”for fairer redistribution of wealth” och ” more action, not just policies”.

Rasmus Storm

Winners and Losers in Danish Football: Commercialization and Developments in European and Danish first-tier clubs

Vad kan vi då finna för tendenser i dansk fotboll som hänför sig till kommersialiseringen och förändringar på den europeiska fotbollskartan. Rasmus Storm, senioranalytiker vid Idrættens Analyseinstitut och doktorand på Institut for Idræt, Københavns Universitet, försökte ge ett svar genom att bland annat diskutera problematiken kring profitmaximering och sportsliga framgångar. Han visade upp och förklarade några tabeller och diagram som illustrerade skillnader i de skandinaviska ligorna när det gäller tillgångar och vinstmarginaler. Storm menade att klubbledningarna blir allt mer medvetna om att fotbollslagen måste skötas affärsmässigt och att temporära och kortsiktiga – och ofta oförutsägbara – idrottsliga framgångar inte kan vara huvudspåret i denna affärsverksamhet. Nej, klubbarna måste bygga mer långsiktigt. Men han menade att många toppklubbar – som varit kortsiktiga vinnare på planen – fortsätter att påvisa dålig ekonomisk hållbarhet, och var av den uppfattningen att denna kortsiktighet måste begränsas via ett licenssystem, som uppmanar till professionalism och affärsmässiga beslut. Men FC Köpenhamn och Brøndby IF är exempel på lag som lyckas hantera affärsmässighet och idrottslig framgång, medan FC Nordsjælland lyckats affärsmässigt men inte sportligt, och där AGF misslyckats på båda fronter. Storm vidgade i sin presentation perspektivet på vinnare och förlorare, genom sin distinktion mellan profitmaximering och idrottslig framgång, där man kan vara vinnare eller förlorare på båda fälten, men även vinnare i ett perspektiv (profit) och förlorare på ett annat plan (på planen).

Torbjörn Andersson & Bo Carlsson

Allsvenskan and the Commercial Immaturity of Swedish Club Football

Andersson och Carlsson, båda från Malmö, tog avstamp i en nyligen producerad text om Allsvenskans tillstånd, och då i en europeisk jämförelse. De började med att betona den svenska klubbfotbollens internationella karaktär och framgångar, i ett historiskt perspektiv. De framhöll även landslagets kvalitet. Men de påtalade att svensk klubbfotboll alltseden mitten av 1990-talet sjunkit i kvalitet och försvunnit ut i periferin av europeisk klubbfotboll. Förvisso har den svenska ligan blivit den mest oförutsägbara ligan i Europa, men dess marknadsvärde och slagkraft har successivt försvagats. Självfallet hänger detta ihop med Bosmandomen, men dess ”legacy” kan inte förklara haveriet fullständigt. Andersson och Carlsson listade en mängd faktorer, utöver Bosman, till exempel den idealistiska skandinaviska idrottsmodellen (som förvisso inte haft samma effekter på norsk och dansk ligafotboll), den ideella idrottsrörelsen och 51-49-regeln, konkurrensen från ishockey och dess mer aggressiva kommersialism, ett ofördelaktigt skattesystem, inga mecenater, standarden på arenorna (för att inte nämna årets planer, jämför Osborns iakttagelse, ovan), unga talanger som lämnar för fotbollsakademier i Europa, mediebevakningen, att ligan blivit ett fönster för latinamerikanska spelare och ingen stark nationalism. Slutsatsen blev att Allsvenskan försvunnit ut i periferin, och att svensk fotboll blivit ett växthus för unga talanger och marknaden i de starkare europeiska ligorna, ja även till de övriga skandinaviska ligorna. Men ungdomsfotbollen är i detta perspektiv stark.

KEYNOTE ADDRESS

Simon Gardiner

Nationality and Protectionism in Football

Presentatör och rapportör: Bo Carlsson

Simon Gardiner tillhör, tillsammans med bland andra Guy Osborn, den andra generationens idrottsjurister i England. Till den första räknas Ken Foster (som deltog på CPS-konferensen) och Edward Grayson. Gardiner, tillhör Leeds Metropolitan University, och är även kopplad till Asser International Sports Law Institute i Bryssel. Den fråga som Gardiner valt att tala om handlar om hur EU respektive UEFA kan styra fotbollens förutsättningar. EU och Bosmandomen har fått effekter på fotbollen, och i mångt och mycket problematiseras fotbollens grunder och även dess logik. EU-projektets betoning på rörlighet – på arbetskraftens fria rörlighet – har fått stora konsekvenser, större än på andra områden inom EU. Spelare – oberoende av nationalitet – ska kunna röra sig fritt mellan de europeiska ligorna. I någon mening ”förstör” denna politik fotbollens nationella karaktär i de olika nationella ligorna. UEFA och FIFA har försökt att komma med motåtgärder för att stärka den nationella grunden i de olika nationella ligorna. UEFA har lanserat idén om en ”home grown player rule”, i

vilken ett visst antal spelare i ett lag måste ha utvecklast av den ena klubben eller annan klubb i samma liga under åtminstone tre år i åldern 15-21. FIFA har å sin sida formulerat "6+5 rule", där åtminstone sex spelare ska kunna spela för lagets landslag. Gardiner diskuterade och resonerade kring det "lagliga" – det vill säga vad som är gångbart i ett EU-perspektiv – och menar att FIFA-förslaget strider mot fördraget och är diskriminerande mot utländska – det vill säga övriga europeiska – spelare. Förslaget är därmed ohållbart. Däremot är UEFA-konceptet inte av den diskriminerande karaktären och är därför, enligt Gardiner, fullt möjligt att introducera. Han nämnde inget om en möjlig barnhandel, och om den snabba utvecklingen av fotbollsakademier i Europa, sannolikt som ett sätt att kommersialisera UEFA-idén. (Här tänker jag osökt på Brackenridges och Fundbergs respektive föredrag, se nedan). Men den implicita diskussionen kring marknad, nationalism, kultur och idrottslogik som EU gett upphov till är onekligen intressant, och borde leva vidare? i andra sammanhang.

PAPER PRESENTATIONS 1

The Market and the Law

Moderator och rapportör: Guy Osborn

I was delighted to be asked to chair this extremely interesting session at the conference. The session comprised five papers, all of which were well received and produced some fascinating responses and questions. Indeed, many links were made between the papers that is testament to the skills of the conference organisers in putting together complementary papers for the panel. The session was entitled 'The Market and the Law' and most of the papers looked at this specifically in terms of a migratory or (free) movement perspective. Martin Littlewood presented 'Football Labour Market: Player Acquisition Trends in Elite Level European Professional Football' on behalf of his colleagues David Richardson and Christopher Mullen. This was a fascinating study that drew upon data across a number of European leagues. The paper was extremely topical given the current push towards home grown player rules, and was illustrated by some very interesting data. Richard Elliot's paper on 'Football's other transfer market' focussed upon the notion of feet exchange and looked specifically at the youth academy system in the UK. This was a useful counterpoint to Martin's paper, and drew many questions, not all of which were on whether he had identified the solution to England's left midfield problem during his research.

Sylvie Eysseltova's paper on 'Post-Bosman Football Milieu in the Czech Republic' was an extremely valuable addition to the debate on the effect of Bosman on the landscape of European football, which tied in well to Marie Kronberg's paper on 'The future of football in the European Union', which surveyed the issue within a wider vista. Both papers were valuable additions to what is an already voluminous literature on this area. Finally, Christos Anagnostopoulos had the unenviable task of presenting last in a packed session. He managed this difficult task superbly, his paper 'Super League: The long awaited solution for Greek professional football or just another marketing ploy?' used a series of graphs and diagrams to keep the audience on their toes. The session was well attended and easy to chair given the thoughtful papers and excellent presentations that fitted in beautifully to the broader theme of the conference.

PAPER PRESENTATIONS 2

The Fans

Moderator och rapportör: Arve Hjelseth

Sesjonen om fans var svært godt besøkt og favnet vidt tematisk. Jirí Kotáb fra Tsjekkia presenterte en undersøkelse av sportslige og økonomiske konsekvenser av supportertruster, basert på data fra de tjue største fotballklubbene. Supportertruster settes ofte opp for å redde mindre klubber fra konkurs; Kotábs spørsmål var om slike initiativer også har positive konsekvenser for større klubber uten slike umiddelbare problemer.

Anthony Kerr fra Australia har undersøkt subjektiv klubbtilhørighet blant *satellitt-fans* av Liverpool FC, dvs. fans som i hovedsak vedlikeholder relasjonen til klubben gjennom internett og satellitt-TV. Kerrs data indikerer at satellitt-fans ikke nødvendigvis er mindre psykologisk involvert i klubben enn mer lokalt forankrede fans.

Peter Koenen fra Storbritannia presenterte en juridisk forankret analyse av *banning orders* i engelsk fotball. Han pekte på flere legitimeringsproblemer sett i forhold til internasjonale konvensjoner, herunder EU-rett, og

ga flere eksempler på mulige uheldige konsekvenser av den praksis som i dag håndheves.

Dino Numeratis fra Italia presentasjon hadde tittelen *The Reflexivity of Contemporary Football Fandom*, og drøftet ulike måter å forstå fans på som gikk ut over vanlige kategoriseringer som for eksempel "hooligans" eller "passive konsumenter". To typer refleksivitet ble drøftet: Refleksivitet *i* (for eksempel ved motstand mot fotballindustrien) og *gjennom* fotballen (for eksempel å bruke fotball som arena for inkludering av etniske minoriteter).

Den siste presentasjonen var basert på et paper av Nathan Chan og Joel Rookwood, og ble presentert av førstnevnte. Det undersøkte hvordan fans både i England og i Hong Kong forholder seg til den foreslåtte introduksjonen av en 39. ligarunde i engelsk fotball, hvor klubbene er tenkt å spille en ekstra kamp i internasjonale byer over hele verden.

THEMATIC SESSION II

Makt, økonomier och internationalisering inom herrfotbollen i ett historiskt och økonomiskt perspektiv

Inbjudna talare

Moderator och rapportör: Torbjörn Andersson

(Kommer senere)

Friday, April 9

KEYNOTE ADDRESS

Hans Hognestad

Split loyalties: Globalization, Identity and Morality in Scandinavian Football

Presentatör och rapportör: Torbjörn Andersson

(Kommer senere)

PAPER PRESENTATIONS 3

Identities

Moderator och rapportör: Kalle Jonasson

Om det finns något som är relevant att diskutera i samband med identitet så är det fotboll! Idel utsagor vittnar om att anknytningen till ett lag, dess anda och färger – vare sig detta gäller korp-, knatte-, nasjonal elit- eller landslagsfotball – ibland, i intensitet och omfangning, är i paritet med den kärlek fotbolls-*aficionadon* hyser for sine nara och kara. Ett vida omtalt popularkulturellt uttrykk for denna foreteelse finner vi i Nick Hornbys *Fever Pitch*.

Inte långsøkt derfor att en av paper-sessionerna under fotbollsdelens av konferensen bar just namnet *Identities*. Att det ar ett brett fenomen med manga mojliga vinklinger kunde man forstaa redan i konferenspresentationen. Enligt denna framgick det klart vart man skulle styra kosan om man var interesserad av Suryoyefotball i Sødertälje, samiska fotbollslandslagetets historia, brasiliansk fotboll som ett "totalt socialt fenomen" och irländska, i Belgien bosatta, immigranter och deras fotbollspreferenser.

Det dryga tjog konferensdeltagare som auditoriet utgjordes av följde med intresse de fyra presentationerna. Varje presentation varade i c:a 20 minuter och åtföljdes av några minuter där åhörarna fick chans att ställa sina frågor.

Först ut var Carl Rommel som presenterade en förkortad version av sin masteruppsats, framlagd vid SOAS (School of Oriental and African Studies), London. Rommels spännande case rörde den unika situation som råder i Suryoye-kulturen i Södertälje. Suryoye är beteckningen på etnisk grupp kristna från ett område i mellanöstern som sträcker sig över flera länder (Syrien, Jordanien, m.fl.). Just i Södertälje finns många invandrare som räknar sig till detta folk och ett tongivande inslag i den lokala kulturen är kopplat till stadens två lag i Superettan (näst högsta fotbollsdivisionen för herrar i Sverige): Assyriska och Syrianska. Teoretiskt utmanade Rommel den karnevaleska synen på fotboll och supporterskap, det vill sga att fotbollen bara är en parentes i det verkliga livet, och applicerade härför Judith Butlers begrepp performativitet. Detta gav honom möjlighet att dra slutsatser om att fotbollen i högsta grad deltar i skapandet av Suryoyekulturen generellt, och då inte bara lokalt, utan även globalt sett. Suryoye-diasporan över hela världen följde nämligen med stort intresse när det ena av lagen, Assyriska, för några år sedan var uppe och vände i Allsvenskan (högsta fotbollsdivisionen för herrar i Sverige). Assyriska var nämligen det närmaste ett landslag som det nationslösa folket hade haft.

Apropå nationslösa landslag så har vi här i vår närhet ett mycket intressant exempel bland samerna och i Sapmi, som deras land, med sträckning över fyra nationer (Norge, Sverige, Finland och Ryssland), kallas. Om detta talade Helge Pedersen i sessionens andra presentation. Pedersen gjorde oss uppmärksamma på hur annorlunda samerna behandlas i de olika länder som de bor i. Vidare visade han på problematiken kring när det ska avgöras vem som får företräda ett land utan eget territorium; är det namnet, språkkunskheten eller stället som man bor på som skall avgöra detta? Under en 30-årsperiod, fram till idag, har det nämligen märkts en vidare spridning, även ut till kusterna, i rekryteringen av spelare till Sápemis landslag.

Ett mer (er)känt fotbollslandslag är Brasiliens. Fotbollen har i detta land sedan den introducerades av italienare runt förra sekelskiftet kommit att bli ett av Brasiliens kännetecken. Otaliga spelare exporteras varje år härifrån till ligor världen över. *Ojogo bonito*, "det vackra spelet", är den lekfulla spelstil som gjort spelare som Ronaldinho och Pelé till absoluta fotbollslegender. Marta, som regerade under ett antal år i damallsvenskan, har vunnit guldbollen flera år i rad. Inte konstigt då att Diana Mendes Machado Da Silva, som under konferensen representerade den interdisciplinära gruppen av fotbollsforskare vid universitetet i São Paulo, benämnde fotboll i Brasilien som ett "totalt socialt fenomen". Detta begrepp, som myntats av Marcel Mauss, är tänkt att fånga in interrelationerna mellan de kulturella, psykologiska och biologiska faktorer i ett fenomen. I fallet brasiliansk fotboll illustrerade Mendes Machado da Silva med sin presentation och ackompanjerande bildspel hur tätt förankrad brasiliansk identitet är med fotboll, men inte utan genusmässig och etnisk problematik.

En betydligt smalare grupp än brasilianare är den enklav av irländska immigranter i Bryssel, Belgien. Adrian Beiu, Université Libre de Bruxelles, hade precis inlett sin studie av den gruppen, och detta genom att gå med i gaeliskt fotbollslag i Bryssel som målvakt. Gaelisk fotboll liknar Aussie rules och är ett slags blandning av rugby och fotboll. Man får skjuta bollen både i mål och ovanför det, men då mellan målställningarna. Beiu berättade om hur det i EU:s huvudstad är möjligt för irländarna att leva helt i sin ursprungskultur med tanke på det utbud av t.ex. irländska pubar (och klubbar) som där erbjuds. När det kommer till fotboll så tenderade irländarna i hans lag håla på brittiska lag, snarare än irländska, för att inte tala om de belgiska: "Antwerpen, vad är det?"

PAPER PRESENTATIONS 4

Past and Future of Football

Moderator och rapportör: Tomas Peterson

Mike McGuinness of University of Teesside, UK, started of by giving us "Some reflections on representations of the England football team through ephemera from the 1966 World Cup to the present". The United Kingdom is the only nation not to be represented by a single football team but by the 'home nations' of England, Northern Ireland, Scotland and Wales. The latter three have been clear about their identity but England, with its confusion between Englishness and Britishness, has had a problem. Mike told the story of changes of representation – from the British Union flag to the Cross of St George – through the ephemera of the event, including the mascots, programmes, music, football kits, handbooks, flags and the general detritus of the events.

Mikes colleague Tom Gibbons continued by relating the question of “English National Identity and the National Football Team to the Views of Contemporary English Fans”. He argued that online survey data from different samples of English football fans suggests that the relationship between English national identity and feeling represented by the national football team is multifaceted. Specifically English articulations of identity were observed in the majority of responses obtained. However, local, regional, British and European layers of identity were sometimes considered to be just as, if not more, important to fans. In addition, results signified a complex relationship between fans’ support for their English club and their support for the English national team, which was often related to the level and success of their club. He concluded that the ways in which football fans articulate English identity in the twenty-first century can provide some evidence that English national habitus is still undergoing a state of flux. The relationship between the recent rise in the use of the St George Cross at English football fixtures and feelings about Englishness amongst fans is not as straightforward as it appears.

Mark Nesti, of Liverpool John Moores University, gave us an initiated account, based upon “Identity and Performance in Premiership Football: Who we are is what we do!” (with absent co-author Martin Eubank), of the importance of developing team identity in relation to local and club identities during eight seasons applied sport psychology work at Bolton Wanderers, Newcastle United and Hull City. He presented qualitative data based on his experiences of being employed as a consultant to work within each of these clubs on average 3 days a week. A significant part of the role focused on developing the identity of the first team players and staff. He discussed the way in which the team’s identity was viewed as crucial to success on the field, and how there was considerable effort devoted to matching this to the club’s view of itself, and the connection of this to the city and fans. This involved input from all stakeholders including the Board, manager, back room staff, first team players, local media and fans.

Martin Alsjö posed the question: “Can School Soccer Solve the Problem of Hooliganism? A Marxist Attempt at an Answer”. From the twenties and up to the seventies there was a popular national school tournament played in Sweden. The Schools themselves used these tournaments for community-building, for creating a ‘We’, but they were very careful not to hurt the ‘Them’. He claimed, that when Sweden in 1967 abandoned its amateur idea for a professional elite football played within free market laws, this also changed school soccer. Before 1967 the problems with football violence were very random, but after professional football within free market laws was introduced in Sweden in 1967, it didn’t take long before football hooliganism came along. As the school soccer tournament was dropped, many of the school claques moved from the school teams to club teams. Marx would perhaps have pointed out that the only football clubs attracting violent football fans are the ones playing professional soccer within free market laws. And that it is the inequality between professional teams in a competitive free market system that creates the frustration and the violence itself.

THEMATIC SESSION III

Perspektiv på svensk herrklubb fotbollsutveckling och dess framtid

Inbjudna talare

Moderator och rapportör: Torbjörn Andersson

(Kommer senare)

KEYNOTE ADDRESS

Pia Sundhage

Developing Women’s Football: Problems and Challenges

Presentatör och rapportör: Aage Radmann

(Kommer senare)

Local and Global Trends in Football and Culture

Inbjudna talare

Moderator och rapportör: Bo Carlsson

I denna session av tre presentationer var tanken att lyfta två speciella teman, nämligen unga fotbollspelares drömmar om ett proffsliv och utvecklingen av supporterkultur i Europa.

Jesper Fundberg, “The Everyday Life of Migrated Young Talents in Europe”

Svenska ungdomar som Zlatan och Marcus Rosenberg spelade sina första år i Allsvenskan, innan de begav sig ut i de europeiska ligorna. Idag gör ett stort antal 15-åringar samma resa, samma äventyr, men långt innan de provat på ett spel i de svenska seriesystemen. Det är rätt intressant, i sig! Men Fundberg, lektor från Malmö och kollega till mig, började med att fråga sig varför det är intressant att studera några svenska unga fotbollspelares vardag i några fotbollsakademier i England, Holland, Italien, Tyskland eller Frankrike. En anledning kan självfallet vara att det har ökat markant – och att allt fler unga grabbar lockas – i tidig ålder – att satsa på en riskabel fotbollskarriär utomlands. Men vad innebär detta, för själva tonåringen, dennes familj, och när det gäller uppfostran, utbildning och värderingar? Fundberg fortsatte med att presentera mediebilderna, som i stort är positivt rörande detta fenomen. Det talas om äventyr, möjligheter och ekonomiska vinster. För Fundbergs del blev det intressant att fånga denna utveckling med beaktande av teorier kring globalisering, professionalisering, men även kring identitet och maskulinitet. Fundberg har följt dessa ungdomar i deras vardag, för att fånga ”kulturen och kontexten”. Det talas om hårt arbete, disciplin, men även om en dröm som förverkligas! Jesper Fundberg avslutade sin analys rätt poetiskt med tesen om ”the will to become”.

Arve Hjelseth, “The Commercialisation and Globalisation of Supporter Culture”

Hjelseths arbeten har jag haft möjlighet att del av tidigare, då jag varit sakkunnig vid en tjänstetillsättning i Trondheim, som för övrigt Hjelseth gick segrande ur! Jag gillar hans sociologiska förhållningssätt till fotboll och supporterkultur, och till dess kommersialisering. Även detta föredrag var intressant. Förvisso kände man igen lite av Richard Guillianottis och Hans Hognestads begrepp och tankegångar i tidigare presentation på konferensen, men jag uppskattar att Hjelseth problematiserade och lyfte dessa perspektiv på sitt eget sätt. Hjelseth tog härvid sin utgångspunkt i ”glokalisering” med vilket avses lokala identiteter som konstrueras inom ramen för globala kontexter. Han tog tag i frågan kring identitet och globala processer och frågade sig om identitet är baserat på geografi eller om det är skapat och ett val, snarare än något givet. I detta sammanhang diskuterades ”long distance supporters”, varvid tekniken och marknaden gjort produktion och konsumtion av identitet allt vidare. Men existensen av globala processer indikerar att geografi fortfarande är viktigt. Hjelseth gick vidare och diskuterar kommersialiseringen av fotbollsindustrin och poängterade att kommersialiseringen av supporterkulturen måste vara åtskild från förståelsen av fotbollens kommersialisering i allmänhet, och att det egentligen inte handlar om supporters identitet utan mer om konsumtionsbeteenden. Övergången till en diskussion kring autentiska fans och icke-autentiska (falska) fans kändes härvid rätt given, ett tema som Hjelseth utvecklade på ett intressant och förankrat sätt. Hjelseth avslutade sin presentation med att diskutera ”flanören” som sociologiskt begrepp, och menar att man ser en hel del fotbollssupportrar som idag på samma sätt försöker identifiera sig själva som ”local”.

Daniela Wurbs, “Football Supporters Europe, Development of Fans and Culture in Europe”

Daniela Wurbs, från organisationen Football Supporters Europe (FSE), gjorde ett mycket engagerat och kunnigt intryck i sin kompakta och intressanta presentation av Football Supporters Europe och deras roll och ambition. Organisationen, som har sitt huvudkontor i Hamburg, är ett inkluderande, oberoende och demokratiskt nätverk av fotbollssupportrar runt om i Europa. (Idag finns organisationen i 31 länder.) Den har som ambition att utveckla nätverken mellan de europeiska supportrarna och arbetar såväl med gräsrotterna som med lobbyverksamhet bland fotbollens centrala institutioner (typ UEFA).

FSE har som mål att eliminera alla former av diskriminering och våld – både fysiskt och verbalt. Vidare strävar man efter att lyfta fotbollens gräsrotter och framförallt höja och utveckla en positiv supporterkultur. FSE har tidigt lyft problematiken kring supportrar och styrande organ inom fotbollen, och menar att en positiv supporterkultur är väsentlig och ofta avhängig hur supportrar inkluderas i organiseringen av klubbarna. Man menar även att kommersialiseringen av de moderna arenorna och klubbarnas organisering kan ha negativa effekter på supporterkulturen (exkludering och alienation). Tvärtom borde supporterklubbarna fungera som

väsentliga sociala och kulturella tillskott i utvecklingen av europeisk fotboll. Wurbs uppfattning var att detta förutsätter en hållbar och framgångsrik dialog mellan supporterklubbar och fotbollsklubbarnas styrelser, och det är väsentligt att supportrar – i relation till huliganism – inte ses som en del av problemet, utan som en viktig del av lösningen. Partnerskap och ömsesidig förståelse är, enligt Wurbs, nyckeln. Wurbs såg dock positivt på framtidens arbete mellan fotbollens ledning och supporterklubbar, då mäktiga män (typ Platini) har upptäckt värdet av supporterklubbar och deras nätverk.

Saturday, April 10

KEYNOTE ADDRESS

Celia Brackenridge

Children's Rights in Football: Welfare and Work

Presentatör och rapportör: Bo Carlsson

Det var med stor glädje jag hade möjligheten att presentera Celia Brackenridge, idrottsvetenskapsprofessor från Brunel University, på vår konferens. Efter att vi för några år sedan introducerade ett forskningsprojekt kring barns rättigheter, som sedermera även utmynnat i ett doktorandprojekt med Kristin Fransson, har hennes namn ständigt dykt upp och tydligt markerat henne och hennes forskning som "auktoriteten på området". Det var därför med spänning som jag såg fram mot hennes tal. Det blev inte sämre av att Brackenridge presenterade sig själv som "old-fashioned socialist". Jag applåderade! Hennes tal – som även kan sägas sätta Osborns reflektioner över de urusla förhållanden som engelsk barn- och ungdomsfotboll arbetar under, trots välvillig policy, i ett sammanhang – baserar sig på FN:s barnkonvention och dess betydelse för förståelsen av fotbollens förutsättningar när det gäller välfärd och rättigheter. Hon inledde med att formulera några teser: Är barn "oskyldiga" i sammanhanget? Idrottar inte barn "hårdare" än vi arbetar? Vad är viktigast, välfärd eller prestation och framgång? Vad har marknaden för effekt på utvecklingen? Hennes funderingar kring detta ledde fram till slutsatsen att barn på något sätt behöver värnas inom fotbollen, speciellt efter konstaterandet att barn riskerar att utsättas för en rad problem, som till exempel aggressioner, diskriminering, kränkningar, mobbing, sexuellt utnyttjande, överträning, vanvård, försummelse och stor föräldra- och vuxenpåverkan, för att nämna några risker och/eller problem. Detta är reglerat i barnkonventionen. Brackenridge lyfte speciellt artikel 12, som handlar om kravet att utgå från barnets bästa genom att lyssna på barnen och deras behov. Detta, mende Brackenridge, skiftar fokus från ett föräldra- och vuxenperspektiv ("adulthood") till ett tydligt barnperspektiv, från "sociology of childhood till sociology for childhood", från att lyssna till att höra! En del av sitt tal ägnade Brackenridge åt att diskutera skillnader mellan könen, och hon frågade sig om pojkar behandlas sämre än flickor, och menade att kränkningarna sannolikt har andra karaktärer.

Hon visade två upprörande filmer från engelsk ungdomsfotboll som visar på hetsen och föräldrars (pappors) galenskap i relation till deras söners spelande. Avskryvart, men samtidigt tankeväckande! Brackenridge undrade avslutningsvis vad som händer om kvinnors elitfotboll allt mer tar över mäns perspektiv på fotboll; kommer då flickornas fotboll att kännetecknas av samma kränkningar av FN:s barnkonvention som dagens barn- och ungdomsfotboll bland pojkar? Brackenridges diskussioner kring barns rättigheter är viktiga och borde utgöra grund för en allt tydligare reflektion kring barn- och ungdomsfotbollens karaktär och dess utveckling.

THEMATIC SESSION V

Women's Football: Contested Issues

Inbjudna talare

Moderator och presentatör: Torbjörn Andersson

(Kommer senare)

KEYNOTE ADDRESS

Marion Keim Lees

Football as Social Development in South Africa

Presentatör och rapportör: Susanna Hedenborg

Sport is clearly affecting many different parts of society, not least in connection to social development. That was clearly demonstrated in Marion Keim Lees keynote speech. Taking the transformation of the South African football arenas as a starting point, she showed how the building of new arenas has changed the urban landscape. New roads have had to be built, poor people's homes have been moved and some people have lost their view of the sea. Keim Lees also discussed how sports have been used for the education of children.

PAPER PRESENTATION 5

Problems and Challenges in Women's Football

Moderator och rapportör: Sine Agergaard

The session included papers that highlighted the variety of challenges for women's football. First of all Barbara Bell presented a paper that questioned whether the planned legacy had emerged after the Women's Euro in England in 2005. Secondly Inger Eliasson talked about the gendered socialization of girls and boys in Swedish football clubs. Thirdly David Romijn discussed the development and role of women's football in clubs in the Netherlands. A common discussion emerged on the question whether integration with men's football or isolation in separate women's football tournaments, teams and clubs are fruitful strategies for the development of women's football.

PAPER PRESENTATIONS 6

The Organization of Women's Elite Football

Moderator och rapportör: Thomas Persson

(Kommer senare)

KEYNOTE ADDRESS

Pirkko Markula

Power and Gender Discourses in Modern Sport

Presentatör och rapportör: Bos Carlsson

Att på något sätt knyta till oss Pirkko Markula har länge varit en ambition för Enheten Idrottsvetenskap vid Malmö högskola, på grund av hennes kompetens och perspektiv och på våra relativa tillkortakommanden när det gäller Foucaults begrepps- och tankevärld. Efter att ha startat ett postseminarium (after work) kring hennes bok "Foucault, Sport and Exercise: Power, Knowledge and Transforming the Self" var jag övertygad. Vi hade inhandlat 20 exemplar av denna bok som vi alla läste och var nöjda med. Vi försökte då även få henne som gästprofessor via Vetenskapsrådet, men blev i slutändan besegrade av Globala Studier i Göteborg. Men när vi planerade temat kring konferensen stod det rätt klart att Foucault och dennes analyser av maktdiskurser var en viktig utgångspunkt, och då speciellt via Markulas idrottsvetenskapliga tolkning och användning. Därför var det angeläget och spännande att introducera Markula till konferensen. Det var ett tal upplagt som ett

spänningsmoment. Foucaults angreppssätt, genealogin och arkeologin, har den karaktären. Via en systematik värdigt en tysk akademiker, men med ett rätt charmfullt förhållningssätt, lyckades Markula hålla publiken i spänning, enligt min uppfattning, då konceptet även höll klassen av ett CSI-avsnitt. I sin presentation tog Markula sin utgångspunkt i att sport är ett diskursivt fält, med "a coherent discursive formation", där det finns bestämda och avgjorda uppfattningar (typ tävlandets primat och dess ethos), exakta beskrivningar och resoluta teorier, allt präglade av maktkonstellationer. Detta har konstruerat en diskurs där man utgår från att världens bästa atleter är män, och att alla diskussioner och jämförelser utgår från den premissen, i vilken kvinnor hanteras som "avvikare" beroende på vikt, längd, ansträngningar, mm. Även där kvinnor gör bra resultat förminskas deras förmåga; "women's best results remain inferior to men's best results". Markula visade att diskursen inte borde vara så enkelspårig via en egen uträkning – baserad på tillgänglig medicinsk och fysisk statistik – där hon jämfört Carl Lewis, F. Griffith-Joyner, Usain Bolt, Paula Radcliffe och Haile Gebrselassie. Enligt Markula hade problemet med dessa jämförelser varit mindre problematiskt om det inte fanns en annan ideologisk diskurs som betonar "equal opportunity" (Olympiska spelen) och att de har lika rätt att delta i sport (Internationala olympiska kommittén), vilket lett till fler grenar för kvinnor och fler medaljer, men även till nya diskussioner om "fairness", och diskussioner kring kvinnors kroppar, via könstester och diskussioner om transsexualitet. En annan diskurs som Markula, som hastigast, behandlade i sitt tal är sexualisering av idrottsutövandet, feminisering, heterosexualisering och infantilisering av kvinnoidrott. Vad Markula tydligt bevisade (à la CSI) är maskulinitetens och tävlingens primat och dess måttstock och värdeskapare, utifrån vilken övriga diskurser förs (typ sexualisering och kommersialisering av kvinnoidrott), samt att kvinnors kroppar är ett (diskursivt) problem inom idrotten.

Sunday, April 11

KEYNOTE ADDRESS

Gertrud Pfister

Muslim women and sports

Presentatör och rapportör: Susanna Hedenborg

During her keynote speech Getrude Pfister presented research on Muslim women and sports – participation as well as prejudices and policies were discussed. Using gender, the role of religion and medias role as a starting point she reflected upon some of the Western stereotypes of Muslim women at large and more specifically on their connection to sporting activities. Furthermore, she demonstrated that the commonly held opinion that Muslim women don't participate in sports is prejudicial and sometimes even an effect of Western regulations (i.e. prohibition of hijab in football – a ban that was taken away recently, 2/5 2010, for the Iranian youth team). In her power-point she showed plenty of pictures proving the participation of Muslim women in sports. In one of them it was obvious for the audience that some of the sport clothing companies have come quite far (maybe further than the sports federations) with their understanding of muslim women in sports as Nikes "sports-hijab" was shown.

PAPER PRESENTATIONS 7

The Gendered Body

Moderatorer och rapportörer: Torun Mattsson & Anna Fabri

During this paper presentation session there were four different papers. The first paper in focus was *Validation or Victimization: the Caster Semenya case* by Adrienne Blue from the Department of Journalism, City University, UK. She problematized the process within which the Semenya case is handled by the IAAF and that there is really no consensus on what defines a woman for the purposes of sport.

The second speaker was Kutte Jönsson from the Department of Sport Sciences, Malmö University, Sweden. His

paper; *“Gender Cheating” in Sport: A Moral View* also discussed the 18-year old South African runner Caster Semenya and the fact that she is suspected, by IAAF’s, biologically to be a man. Jönsson argued that gender segregation in sports is not only unfair; it also jeopardizes the moral legitimacy of competitive sports.

The third paper was presented by Malcolm Maclean, University of Gloucestershire, UK under the title: *Women in the weighing room: gender discrimination on the thoroughbred racetrack*. He discussed the lack of equality among jockeys in horseracing. The data in the study was sampled from interviews with female jockeys and revealed that there are a number of factors that hinders women to participate on equal terms.

The last paper presentation was by Elisabet Apelmo, Department of Sociology, Lund University, Sweden. She talked about *“Falling in love with a wheelchair: Gender, sport and able bodies*. She discussed preliminary results from an ongoing research project on how young women with physical disabilities relate to their bodies and to the field of sports. Sports women with physical disabilities must relate both to the masculine hegemony in sports and to the normal body.

PAPER PRESENTATIONS 8

Women in Elite Sports

Moderatorer och rapportörer: Gun Normark & Camilla Norberg Hansen

(Kommer senare)

PAPER PRESENTATIONS 9

Gender and Participation in Sports

Moderatorer: Karin Book & Jesper Fundberg. Rapportör: Karin Book

This session contained four presentations, all by women:

1. *Mentoring and Equality in Sport – The Potential of Formal Mentoring-Programmes for Women Leadership* (Britt Dahmen, German Sport University, Cologne)
2. *Dialogues of Dominance and Division – Skaters and Skater Girls Juxtaposing Gender* (Åsa Bäckström, Stockholm University)
3. *Gender and Physiology in Ice Hockey – A multi-dimensional Study* (Kajsa Gilenstam, Umeå University)
4. *Does Equality in Sport Mean Accepting Differences?* (Maja Pilgaard, University of Southern Denmark)

This paper session turned out to be very interesting, with excellent presentations. They all related to the theme of the session in a fruitful way. The audience also contributed to an interesting discussion which continued over lunch.

Dahmen discussed, with the help of empirical data from studies of mentoring-programmes within five German sport organizations, ways, challenges and effects of realizing mentoring programmes within the voluntary sector. The effects could mainly be seen on the individual basis. However, potentials for long-term structural changes were identified.

Bäckström used skateboarding and female skaters to discuss how female gender and feminist issues appear and are negotiated within a male dominated sport. Focus was on practices of gender division and images of girls in board sports. A two-fold picture arose; girls are seen both as empowered subjects and at the same time tend to preserve ‘the separate-and-different-cultures-model’.

Gilenstam used Harding’s three perspectives (symbolic, structural and individual) in order to show how female and male ice hockey players position themselves and the interaction between society and biology that may influence performance.

Pilgaard discussed the differences between male and female participation in sport in Denmark. Based on a survey, the differences were pointed out, not only when it comes to activities carried out but also to facility use,

organizational forms and perceived barriers. Pilgaard questioned how the needs and wishes of women are reflected in the facility development and organization of sport.

KEYNOTE ADDRESS

Martin Polley

Sweaters and Swimsuits: Knitting Patterns as Primary Sources for the History of Sport and Gender

Presentatör och rapportör: Susanna Hedenberg

How do we find the sources for what people did during their leisure time in history? asks Martin Polley, Senior lecturer in Sports studies, University of Southampton, UK. The question is not easily answered – in contrast to our working time leaving plenty of official records: leisure time is harder to get a grip of. However, during his keynote speech, Martin Polley suggested an uncommon source material – knitting patterns. These were discussed from a socio-economical perspective; who knitted, who could afford manufactured clothes, how much was wool, etcetera; as well as a semiotic perspective used to analyse the pictures of the knitted sports clothing. A central question was how gender and sports were constructed in these patterns.

KEYNOTE ADDRESS

Jorid Hovden

When Difference means Inequality. Discourses and Strategies for the Inclusion of Women in Sport

Presentatör och rapportör: Thomas Persson

(Kommer senare)

KEYNOTE ADDRESS

Kari Fasting

Sport, Gender and Sexual Harassment

Presentatör och rapportör: Johan Norberg

Kari Fasting är professor vid Norges idrettshøgskole och en internationellt välrenommerad idrottsforskare. Hon har publicerat en stor mängd artiklar och rapporter rörande alltifrån idrott och fysisk aktivitet till sport i media och genusfrågor. Hon har även innehaft ett stort antal internationella förtroendeuppdrag och ledande positioner på idrottsforskningens område. Fasting var styrelseordförande för Norges idrettshøgskole 1984-1989 och därefter dess rektor under perioden 1989-1992. Hon var president för International Sociology of Sport Association 1992-1995 och har ingått i styrelsen för WomenSport International (WSI) sedan 1994 (president sedan 2005).

Under det senaste decenniet har Fastings forskning främst varit inriktad på idrott och sexuella trakasserier. Det var även huvudtemat för Fastings presentation på konferensen i Malmö. Föredraget inleddes med en teoretisk diskussion om genus och sexuella trakasserier följt av en redogörelse av aktuell forskning på området. Därefter diskuterades olika sätt att teoretiskt förklara sexuella trakasserier och möjliga motåtgärder. Genomgående i redogörelsen gjordes internationella komparationer. Likaså hämtade Fasting sina exempel från olika delar av världen. Detta underströk både Fastings stora kunskap på området och att frågan om sexuella trakasserier inom idrotten är en global angelägenhet.

Monday, April 12

KEYNOTE ADDRESS

Sigmund Loland

Rethinking Fairness: Genetics, Sex and Gender in Competitive Sport

Presentatör och rapportör: Bo Carlsson

Sigmund Loland, professor och rektor vid Norges Idrettshøgskole, är ett namn som jag varit bekant med sedan jag började med idrottsvetenskap 1999. Hans arbete kring rättvisa förhållanden inom idrotten tangerar mitt intresse för idrottens rättskulturer, men där jag varit mer bekant med Mikael Lindfelts tankegångar kring "idrott och moral". Men Lolands arbeten ligger nog något närmare mina perspektiv, då vi båda tycks vara skolade i Rawls' rättsfilosofi. Därför var det spännande att för första gången få tillfälle att träffa och lyssna på Loland och ta del av hans tankevärld. Loland anlagde en liknande systematisk CSI-strategi som Pirkko Markula, vilket sannolikt även är en filosofers arbetssätt (jag ska försöka kopiera detta inför framtida presentationer, då det känns övertygande). Loland ställde sig initialt frågan vad som är godtagbara skillnader och vad å andra sidan är skillnader som man bör kompensera för, kort sagt, i vilka idrotter bör kvinnor kunna tävla gemensamt med män och i vilka idrotter bör det finnas åtskillnad. Dessa kompensationer och diskurser är inte enbart intressanta när det gäller kön. Vilka handikapp kan man kompensera för? Är det OK att Oscar Pistorius får tävla med ett tekniskt utvecklat amputerat ben i "normala" tävlingar eller bör han hålla sig till Paralympics? Hur kompenserar man transsexualitet? I basket är längd systematiskt avgörande, är det därför rimligt (à la ett Rawls-resonemang) att införa olika klasser för basketspelare, typ könsindelningen. Kort sagt, Loland problematiserade hela diskursen kring "rättvisa tävlingsförhållanden". Hans slutsats var att när det gäller kvinnors idrottande, så bör de "kompenseras" och tävla åtskilt när de har avgörande nackdelar, men tvärtom integreras med män i grenar där könsfaktorn är obetydligt, typ skytte, curling och motorsport. Att så inte görs idag i större utsträckning är, om jag ska sammanfatta analysen kortfattat, mer ett resultat av ideologi och maktdiskurs än av "rättvisa". Tveklöst är idrott en mycket intressant diskurs när det handlar om kön, rättvisa och kroppar.

PAPER PRESENTATIONS 10

Gender and Participation in Sports

Moderator och presentatör: Ingegerd Ericsson

The tenth paper presentation included the following papers on martial arts, lawn tennis, equestrian sport, and sports fandom:

1. Fight like a woman: A critical review of female participation in martial arts (Anna Kavoura & Tatjana Ryba, Finland)
2. The development of Women's Lawn Tennis in Britain: not separate and (relatively) equal (David Berry & Jeremy Crump, UK)
3. Doing gender in equestrian sports – an issue of difference and equality (Birgitta Plymoth, Sweden)
4. Together, but still not equal? Gender integration in British equestrian sport (Katherine Dashper, UK)
5. Putting Women on the Sports Research Agenda: The Meaning of Sports Fandom for Females in Britain (Stacey Pope, UK)

Anna Kavoura from Finland made a critical analysis of the existing psychological research on female martial arts. Despite changing dynamics around women in sports, female martial artists still find themselves seriously constrained by the dominant cultural ethos of combat sports. Ethnographic research on women in judo and Brazilian jiu jitsu was presented, grounded in a "cultural praxis" discursive framework, to study how everyday practices of martial arts are implicated in the ways female athletes experience themselves. Ethnography holds the potential for sport psychology to gain insights into behaviors, values, emotions, and mental states of athletes,

whose psyches might differ significantly from naturalized white, middle-class, North American ones.

David Berry and Jeremy Crump talked about lawn tennis in Britain, where women became active members of many mixed tennis clubs in the late 1880s, playing in tournaments with men and not just making the tea. Six reasons were given: 1. British lawn tennis had a crucial role as a courtship aide: mixed doubles. 2. Tennis became an individual sport for men who were relatively open to sharing power with women. 3. Tennis became a popular spectator sport and women players were more of an economic draw than men. 4. Women were better than men at interpreting the etiquette of the game and excluding undesirable members. 5. When Maud Watson and Lottie Dod won Wimbledon in their mid-teens the sport became one teenagers could excel at. 6. The new women players won the political and ideological battle against male separatists.

Women fought hard to gain not just full membership but court space and equal resources in the new tennis clubs. By the turn of the century women participated in British lawn tennis on a relatively equal level to men, even if full equality wouldn't be granted till well into the 20th century. This battle against separation became a symbol of women's emancipation running parallel with demands for equality in public life, education and the economy.

Birgitta Plymoth discussed equestrian sports as a field for gender construction. Since men and women compete in the same classes in equestrian sports there are no separate women's or men's competition and no system of handicap based on gender. However, the Swedish Equestrian Federation (SEF) creates a discursive field where both ideal of equality and gender differences exist, in their federation and member journal *Häst & Ryttare (Horse & Rider)*. Hence it is important to visualize where and how gender (differences) are introduced into the discursive field. In some sense the conventional view of femininity is challenged in line with the ideal of equality at the same time as the career opportunities for the girl/woman is separated from the sportsman career. The successful sportsman is primarily represented by men, either associated with traditional horseman characteristics or more business oriented.

According to *Katherine Dashper*, equestrian sports could begin to destabilize belief in significant gender difference that sustains unequal gender relations. She presented interview data which explored experiences, beliefs and opinions of male and female riders involved in high-level equestrian sport in Britain. The results show that riders, both male and female, are deeply attached to gendered identities that limit and constrain their gender and sporting performances. This suggests that the project for gender reform and gender equality within sport is much more complex than that of providing equality of access and opportunity alone.

In the gendered dichotomy and research of sports fandom males are typically presented as sports fans, and females are usually depicted as 'irrational' media fans. *Stacy Pope* challenged women's marginalized position and made women's fan experiences visible. In 85 interviews with female fans of football and rugby unions, she examined women's experiences of sports fandom in different sporting contexts. Respondents were frustrated at their assumed absence of sporting knowledge, according to male fans. Some women expressed hostility towards other female fans, who attended matches because of a sexual interest in players, for example. Respondents were divided into two main fan types on basis of two kinds of gender performance: 'hot' committed fans (who typically performed 'masculine' femininities) and 'cool' more casual fans (who performed 'feminine' femininities). The research emphasizes the need to examine the diversity of women's sporting experiences, and to avoid previous approaches where women fans are often treated as an homogenous group and simply defined by their sex.

PAPER PRESENTATIONS 11

Gender, Sports and Generation

Moderatorer: Kristin Fransson & Katarina Schenker. Rapportör: Katarina Schenker

The session included following papers:

1. "Actively disadvantaged?": A Foucauldian perspective of rural adolescent girls' participation in sports and Physical Education (Amanda Mooney, Rochelle Eimear & Warren Payne, Australia)
2. Gender Differences in the Daily Physical Activity of Children Danish (Glen Nielsen, Denmark)
3. Gender Equity (Marianne Meier, Switzerland)
4. Architecture, Women and Sports (Laura Munch & Mette Mogensen, Denmark)

Kristin Fransson and I, Katarina Schenker, from the Department of Sport Sciences at Malmö University, moderated this session. It was my first time as a moderator. And as always, when it is the first time, you learn a lot of lessons. The instructions from Professor Susanna Hedenborg were clear: 15 minutes each to present their paper, and then five minutes for questions, minutes that we as moderators would distribute in a fair manner. We would present the speakers by name, country and title of the paper. If the audience didn't have questions, we would pose some ourselves. Easy! Or not? Kristin and I decided that we would be responsible for every other presenter. We found out for example that all names and university towns do not have obvious pronunciations. How do you ask the presenters about pronunciation in a polite way just before they're about to present, and when you just have met them for the first time? And how does one identify the presenter in a group of 20 people?

The room quickly filled up, which pleased us. The consequence was that we had to find some extra chairs elsewhere and reshuffle the tables in a discrete manner while the session started. Then we only had to keep track of time and distribute the questions. However, the responsibility of organizing the session took my attention away from the content. I found that it was difficult to concentrate on what was said, and at the same time being responsible for the audience and the presenters' feelings of being welcome and at ease.

When everyone had made their presentation – in time – there was room for further discussion. The floor was open during the last fifteen minutes, and the presenters and the audience jointly discussed sports and gender issues. The session went well!

Because of the above described scenario, I could not relax until the last presentation was over. But I do know that all the presentations were of high quality and that the discussion afterwards was engaging.

KEYNOTE ADDRESS

Raewyn Connell

Sport, Gender and Globalisation

Presentatör och rapportör: Kutte Jönsson

Med kroppen någonstans vid Hawaii, men själen i en föreläsningssal i Malmö, stod Raewyn Connell – professor vid University of Sydney – efter en lång flygresa redo att hålla sitt föredrag.

Sedan flera decennier är Connell en av världens ledande genusteoretiker, främst känd för boken *Masculinities* från 1995, en modern klassiker inom det genusvetenskapliga fältet. I den boken – som förvisso inte primärt handlar om idrott – beskriver hon idrotten som den ledande definitionen av maskulinitet inom masskulturen. Det är naturligtvis ett djärvt uttalande, men saknar inte täckning. Det är heller ingen överdrift att påstå att idrott handlar om genus. Få fenomen i världen är i själva verket lika könade som idrott.

Grundtankarna från exempelvis *Masculinities* lyste igenom i föredraget. Om hur olika maskulinitetstyper, inte sällan djupt präglade av såväl geografisk som klassmässig hemvist, formar maskulinitetsidealerna.

Föredraget kom även att bli en berättelse om hur det institutionella maskuliniserade våldet inom idrotten spridit sig till skolans värld, för att pojkarna inte ska hemfalla åt gängvåld och om hur industrialiseringen av idrotten – vilket bland annat lett till att betydligt fler tittar på sport än utövar det – har lett till en förstärkning av idrottens symboliska värden. Och det är dessutom värden som i den postimperialistiska eran saknar gränser.

Det är tydligt att idrotten kommit att ockupera allt mer av de offentliga rummen. Knappast någon kan undkomma. Detta får konsekvenser, inte minst vad gäller genuskonstruktioner.

PRESENTATION

Mårten Hedlund

World Village of Women Sport

Presentatör och rapportör: Aage Radmann

(Kommer senare)

ROUNDTABLE

Separate but Equal?

Kari Fasting, Jorid Hovdal, Malcolm MacLean, Raewyn Connell

Moderator: Susanna Hedenborg

Two questions were posed to the panel and discussed thoroughly: (1) What are the future challenges for gender studies in connection to sport; (2) What are the future challenges for sports federations in connection to gender?

Copyright © idrottsforum.org & författarna 2010